2026/1100

22.5.2026.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2026/1100

(2026. gada 21. maijs)

par ārkārtas atbalsta pasākumiem piena un cūkgaļas nozarei Slovākijā

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ([1]), un jo īpaši tās 220. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu,

tā kā:

(1) Laikā no 2025. gada 21. marta līdz 4. aprīlim Slovākija ir apstiprinājusi un paziņojusi sešus mutes un nagu sērgas uzliesmojumus. Skartās sugas ir lauksaimniecības dzīvnieki.

(2) Slovākija nekavējoties un efektīvi veica visus nepieciešamos dzīvnieku veselības un veterinārus pasākumus, kas prasīti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/429 ([2]) un Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2020/687 ([3]).

(3) Lai novērstu mutes un nagu sērgas izplatīšanos, Slovākija 2025. gada 21. martā pieņēma ārpuskārtas ārkārtas pasākumu ([4]), ar ko aizliedz tās teritorijā pārvietot liellopus, aitas, kazas, cūkas un citus pārnadžus, tostarp lauksaimniecības dzīvniekus.

(4) Turklāt Slovākija atbilstīgi Komisijas Īstenošanas lēmumiem (ES) 2025/496 ([5]), (ES) 2025/613 ([6]), (ES) 2025/654 ([7]), (ES) 2025/672 ([8]), (ES) 2025/696 ([9]), (ES) 2025/795 ([10]), (ES) 2025/827 ([11]) un (ES) 2025/1097 ([12]) ir īstenojusi kontroles, monitoringa un profilakses pasākumus un izveidojusi aizsardzības zonas un uzraudzības zonas (turpmāk "reglamentētās zonas").

([1]) OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429 (2016. gada 9. marts) par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā ("Dzīvnieku veselības tiesību akts") (OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj).

([3]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/687 (2019. gada 17. decembris), ar ko attiecībā uz noteikumiem par noteiktu sarakstā norādītu slimību profilaksi un kontroli papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/429 (OV L 174, 3.6.2020., 64. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/687/oj).

([4]) 2025. gada 21. marta ārkārtas pasākums MNO-2550/2025.

([5]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/496 (2025. gada 11. marts) par noteiktiem ārkārtas pagaidu pasākumiem sakarā ar mutes un nagu sērgu Ungārijā (OV L, 2025/496, 12.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/496/oj).

([6]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/613 (2025. gada 24. marts) par noteiktiem ārkārtas pasākumiem sakarā ar mutes un nagu sērgu Ungārijā un par Īstenošanas lēmuma (ES) 2025/496 atcelšanu (OV L, 2025/613, 25.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/613/oj).

([7]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/654 (2025. gada 26. marts) par noteiktiem ārkārtas pasākumiem sakarā ar mutes un nagu sērgu Ungārijā un Slovākijā un par Īstenošanas lēmuma (ES) 2025/613 grozīšanu (OV L, 2025/654, 31.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/654/oj).

([8]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/672 (2025. gada 31. marts) par noteiktiem ārkārtas pasākumiem sakarā ar mutes un nagu sērgas uzliesmojumiem Ungārijā un Slovākijā un par Īstenošanas lēmuma (ES) 2025/613 atcelšanu (OV L, 2025/672, 2.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/672/oj).

([9]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/696 (2025. gada 3. aprīlis), ar ko groza pielikumu Īstenošanas lēmumam (ES) 2025/672 par noteiktiem ārkārtas pasākumiem sakarā ar mutes un nagu sērgas uzliesmojumiem Ungārijā un Slovākijā (OV L, 2025/696, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/696/oj).

([10]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/795 (2025. gada 14. aprīlis), ar ko groza pielikumu Īstenošanas lēmumam (ES) 2025/672 par noteiktiem ārkārtas pasākumiem sakarā ar mutes un nagu sērgas uzliesmojumiem Ungārijā un Slovākijā (OV L, 2025/795, 15.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/795/oj).

([11]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/827 (2025. gada 25. aprīlis), ar ko groza pielikumu Īstenošanas lēmumam (ES) 2025/672 par noteiktiem ārkārtas pasākumiem sakarā ar mutes un nagu sērgas uzliesmojumiem Ungārijā un Slovākijā (OV L, 2025/827, 28.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/827/oj).

([12]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/1097 (2025. gada 23. maijs), ar ko groza pielikumu Īstenošanas lēmumam (ES) 2025/672 par noteiktiem ārkārtas pasākumiem sakarā ar mutes un nagu sērgas uzliesmojumiem Ungārijā un Slovākijā (OV L, 2025/1097, 27.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1097/oj).

(5) Slovākija ir Komisiju informējusi par to, ka nepieciešamie dzīvnieku veselības un veterinārie pasākumi, kurus piemēroja, lai ierobežotu slimības izplatīšanos un to izskaustu, ir ietekmējuši vairākus operatorus un ka minētie operatori ir cietuši ienākumu zaudējumus, par kuriem nav tiesību uz Savienības finansiālo ieguldījumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/690 ([13]).

(6) 2025. gada 26. augustā Komisija atbilstoši Regulas (ES) Nr. 1308/2013 220. panta 3. punktam saņēma oficiālu Slovākijas pieprasījumu daļēji finansēt dažus ārkārtas pasākumus, kas saistīti ar uzliesmojumiem, kuri apstiprināti laikā no 2025. gada 21. marta līdz 4. aprīlim.

(7) 3. un 4. apsvērumā minēto dzīvnieku veselības un veterināro pasākumu īstenošanas laikā tika zaudēts saražotais svaigpiens, ko nevarēja piegādāt pārvietošanas ierobežojumu dēļ, un radās papildu izmaksas, jo cūku, sivēnu un sivēnmāšu audzēšanas un nobarošanas periods bija ilgāks.

(8) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 220. panta 5. punktu Savienības daļējais finansējums būtu jāpiešķir 60 % apmērā no Slovākijas segtajiem izdevumiem par attiecīgajiem ārkārtas tirgus atbalsta pasākumiem. Maksimālais svaigpiena daudzums un maksimālais dzīvnieku skaits, par kādiem var piešķirt finansējumu saistībā ar katru ārkārtas tirgus atbalsta pasākumu, Komisijai būtu jānosaka pēc tam, kad tā būs rūpīgi pārbaudījusi no Slovākijas saņemto pieprasījumu saistībā ar ierobežojumiem, kuri radās uzliesmojumu dēļ.

(9) Lai novērstu pārmērīgas kompensācijas risku, Savienības daļējā finansējuma maksimālajai summai un vienotās likmes summai būtu jābalstās uz tehniskiem un ekonomiskiem pētījumiem vai grāmatvedības dokumentiem, un tā būtu jānosaka atbilstošā līmenī par katru dzīvnieku, kā arī par katru svaigpiena kilogramu.

(10) Lai novērstu dubultas finansēšanas risku, zaudējumi, kas radušies labuma guvējiem, nedrīkstētu būt kompensēti ar valsts atbalstu vai apdrošināšanu, un šajā regulā paredzētais Savienības daļējais finansējums būtu jāattiecina tikai uz pretendēttiesīgiem dzīvniekiem un produktiem, par kuriem nav saņemts Savienības finansiālais ieguldījums saskaņā ar Regulu (ES) 2021/690.

(11) Šajā regulā paredzētais ārkārtas tirgus atbalsta pasākumu apmērs un ilgums nedrīkstētu pārsniegt to, kas ir absolūti nepieciešams, lai atbalstītu tirgu. Proti, ārkārtas tirgus atbalsta pasākumi būtu jāattiecina tikai uz svaigpiena un cūkgaļas produkciju saimniecībās, kas atrodas reglamentētajās zonās, un tikai uz to laiku, kamēr tikuši veikti dzīvnieku veselības un veterinārie pasākumi, kuri Savienības un Slovākijas tiesību aktos noteikti saistībā ar uzliesmojumiem.

(12) Lai nodrošinātu elastību gadījumos, kad uz kompensāciju pretendēttiesīgo dzīvnieku skaits atšķiras no šajā regulā noteiktā maksimālā skaita, kas balstās uz aplēsēm, kompensāciju drīkst noteiktās robežās koriģēt, kamēr vien tiek ievērota Savienības daļēji finansēto izdevumu maksimālā summa.

(13) Lai nodrošinātu šo ārkārtas pasākumu iedarbīgumu, labuma guvējiem ārkārtas finansiālais atbalsts būtu jāsaņem raiti. Turklāt būtu jānodrošina budžeta savlaicīga uzraudzība, kā arī pastāvīga sekošana līdzi lauksaimniecības rezerves izlietojumam un tā efektivitātei, lai šo rezervi padarītu maksimāli pieejamu un uzlabotu spēju nekavējoties reaģēt uz jaunām krīzēm. Tāpēc ir lietderīgi noteikt attiecināmības periodu, līdz kuram dalībvalstīm šis atbalsts jāizmaksā labuma guvējiem. Visi maksājumi, kas veikti pēc konkrētā datuma, būtu jāuzskata par tādiem, uz kuriem Savienības finansējums nav attiecināms.

(14) Tāpēc izdevumi, kas Slovākijai radušies šo ārkārtas pasākumu dēļ, Savienībai būtu jāfinansē tikai tad, ja šādi izdevumi veikti līdz noteiktam attiecināmības datumam. Tāpēc šiem ārkārtas pasākumiem paredzētais atbalsts būtu jāizmaksā līdz 2026. gada 31. oktobrim.

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/690 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido iekšējā tirgus, uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu, konkurētspējas, augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības jomas un Eiropas statistikas programmu (vienotā tirgus programma) un atceļ Regulas (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014 un (ES) Nr. 652/2014 (OV L 153, 3.5.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/690/oj).

(15) Pēc 2026. gada 31. oktobra veiktie maksājumi nekādā gadījumā nav uzskatāmi par attiecināmiem, tāpēc Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2022/127 ([14]) 5. panta 2. punktu, kas paredz pēc termiņa veikto mēneša maksājumu proporcionālu samazinājumu, nepiemēro.

(16) Lai nodrošinātu maksājumu attiecināmību un pareizību, Slovākijas iestādēm būtu jāveic *ex ante* pārbaudes.

(17) Lai garantētu to, ka šajā regulā noteiktos pasākumus Slovākija īsteno nekavējoties, šai regulai būtu jāstājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(18) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Lai atbalstītu piena un cūkgaļas tirgus, kurus nopietni skāruši mutes un nagu sērgas uzliesmojumi, ko Slovākija konstatējusi un paziņojusi laikā no 2025. gada 21. marta līdz 4. aprīlim, Savienība sniedz daļēju finansējumu 60 % apmērā no Slovākijas segtajiem izdevumiem.

2. pants

1. Uz Savienības daļējo finansējumu Slovākija ir tiesīga pretendēt tikai par šādiem segtajiem izdevumiem:

a) kuri radušies to dzīvnieku veselības un veterināro pasākumu piemērošanas laikā, kas minēti pielikumā uzskaitītajos Savienības un Slovākijas tiesību aktos un attiecas uz 1. pantā minēto periodu, un

b) saistībā ar tām liellopu un cūku audzēšanas saimniecībām, kurām piemēroti dzīvnieku veselības un veterinārie pasākumi un kuras atrodas zonās, kas minētas pielikumā uzskaitītajos Savienības tiesību aktos ("reglamentētās zonas"), un

c) ja Slovākija kompensāciju izmaksājusi labuma guvējiem pirms 2026. gada 31. oktobra, un

d) ja a) apakšpunktā minētajā periodā par dzīvnieku vai produktu nav saņemta kompensācija valsts atbalsta vai apdrošināšanas veidā un par tiem nav saņemts Savienības finansiālais ieguldījums saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2021/690.

2. Nekādi izdevumi, ko Slovākija apmaksājusi pēc 2026. gada 31. oktobra, nav tiesīgi saņemt Savienības daļēju finansējumu, lai kāda būtu Slovākijas daļa izdevumos.

3. pants

1. Savienības daļējā finansējuma maksimālā summa ir 2 092 445 EUR, kas sadalīta šādi:

a) par zaudējumiem, kas saistīti ar nepiegādātu svaigpienu, kas ražots reglamentētajās zonās esošajās saimniecībās, – ne vairāk kā 65 888 EUR par ne vairāk kā 227 915 kilogramiem piena;

b) par zaudējumiem, kas saistīti ar cūku audzēšanas un nobarošanas perioda pagarināšanu sakarā ar pārvietošanas ierobežojumiem reglamentētajās zonās, – vienota likme 1,31 EUR par dienu par cūku, ne vairāk kā par 76 673 dzīvniekiem;

([14]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2022/127 (2021. gada 7. decembris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2116 papildina ar noteikumiem par maksājumu aģentūrām un citām struktūrām, finanšu pārvaldību, grāmatojumu noskaidrošanu, nodrošinājumiem un euro izmantošanu (OV L 20, 31.1.2022., 95. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

c) par zaudējumiem, kas saistīti ar sivēnu audzēšanas perioda pagarināšanu sakarā ar pārvietošanas ierobežojumiem reglamentētajās zonās, piemēro vienotu likmi 0,80 EUR par dienu par sivēnu, ne vairāk kā par 79 198 dzīvniekiem;

d) par zaudējumiem, kas saistīti ar sivēnmāšu ilgstošu audzēšanas periodu sakarā ar pārvietošanas ierobežojumiem reglamentētajās zonās: 3,36 EUR par dienu par sivēnmāti, ne vairāk kā par 1 025 dzīvniekiem laikposmā no 2025. gada 21. marta līdz 30. martam, un 4,18 EUR par dienu par sivēnmāti, ne vairāk kā par 1 593 dzīvniekiem laikposmā no 2025. gada 31. marta līdz 20. maijam.

2. Ja uz kompensāciju pretendēttiesīgā svaigpiena apjoms vai dzīvnieku skaits pārsniedz maksimālo svaigpiena apjomu kilogramos vai dzīvnieku skaitu, kas noteikts 1. punktā, izdevumus, par kuriem ir tiesības pretendēt uz Savienības daļējo finansējumu, ikvienā pozīcijā drīkst koriģēt, un tie drīkst pārsniegt summas, kas izriet no attiecīgajai pozīcijai noteiktā maksimālā skaita piemērošanas, ar nosacījumu, ka korekciju kopsumma nepārsniedz 20 % no Savienības daļēji finansēto izdevumu maksimālās summas, kas minēta 1. punktā.

4. pants

1. Slovākija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2116 ([15]) 59. un 60. pantu veic sākotnējas administratīvās pārbaudes un pārbaudes uz vietas.

Konkrēti, Slovākija verificē:

a) atbalsta pieteikuma iesniedzēja tiesības pretendēt uz atbalstu,

b) attiecībā uz katru pretendēttiesīgo pieteikuma iesniedzēju – faktisko produkcijas zaudējumu attiecināmību, daudzumu un vērtību,

c) to, ka neviens no pretendēttiesīgajiem pieteikuma iesniedzējiem šīs regulas 2. pantā minēto zaudējumu kompensēšanai nav saņēmis finansējumu no citiem avotiem.

2. Pretendēttiesīgajiem pieteikuma iesniedzējiem, kuru administratīvās pārbaudes ir pabeigtas, kompensāciju var izmaksāt, negaidot, kamēr būs veiktas visas pārbaudes attiecībā uz tiem pieteikuma iesniedzējiem, kuri ir atlasīti arī pārbaudēm uz vietas. Visas pārbaudes uz vietas veic ne vēlāk kā sešos mēnešos pēc maksājumu veikšanas.

3. Gadījumos, kad pieteikuma iesniedzēja tiesības pretendēt uz atbalstu neapstiprinās, kompensāciju atgūst un sankcijas piemēro saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2116 59. panta 1. punktu.

5. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2026. gada 21. maijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2116 (2021. gada 2. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 187. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

PIELIKUMS

Saraksts ar 2. panta 1. punktā minētajiem Savienības un Slovākijas tiesību aktiem, kuros uzskaitītas reglamentētās zonas un periodi

Slovākijas daļas un attiecīgie periodi, kas noteikti saskaņā ar Regulu (ES) 2016/429, Deleģēto regulu (ES) 2020/687 un Slovākijas tiesību aktiem un kas norādīti šādos tiesību aktos:

Īstenošanas lēmums (ES) 2025/496

Īstenošanas lēmums (ES) 2025/613

Īstenošanas lēmums (ES) 2025/654

Īstenošanas lēmums (ES) 2025/672

Īstenošanas lēmums (ES) 2025/696

Īstenošanas lēmums (ES) 2025/795

Īstenošanas lēmums (ES) 2025/827

Īstenošanas lēmums (ES) 2025/1097

Slovākijas ārkārtas pasākums: MNO-2550/2025